

ת"פ 46109/10/20 - מדינת ישראל נגד פאדי ותד

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 46109-10-20 מדינת ישראל נ' ותד

לפני: כבוד השופט גיא אבנון

המאשימה: מדינת ישראל

באמצעות תביעות מרכז - שלוחת נתניה

נגד

הנאשם: פאדי ותד

בשם המאשימה: עו"ד לירן אוחיון, עו"ד שחר יערי

בשם הנאשם: עו"ד גיא עין צבי

מר דין

1. הנאשם הורשע בהתאם להודאתו בכתב אישום מתוקן בעבירות קבלת רכב גנוב בצוותא, לפי סעיפים 413ב(ב) ו-29א(א) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); החזקת סכין שלא כדין, לפי סעיף 186א(א) לחוק העונשין. מכתב האישום עולה כי ביום 19.10.20 לפנות בוקר פרץ אדם שזהותו אינה ידועה למאשימה למכוניתו של המתלונן בכפר יונה, גנב את הרכב והשאירו בפרדס בקרבת מקום, לא לפני שהחליף את לוחיות הזיהוי (להלן: הרכב הגנוב). זמן קצר לאחר מכן הגיע הנאשם לאזור הפרדס בצוותא עם אחר, במכונית בה נהג הנאשם. האחר ירד ממכוניתו של הנאשם, נכנס לרכב הגנוב כשכפפות על ידיו, ונהג בו לכיוון שטחי הרשות הפלסטינית, בעוד הנאשם נסע לבקשתו לפניו. בקרבת מחסום 109 הבחינו נציגי חברת איתוראן ברכב הגנוב, ובשלב זה החל האחר לנהוג בפראות בניסיון להימלט מהמקום בעוד הללו בעקבותיו, עד שנעצר. הנאשם הגיע אף הוא למקום ועצר בהתאם להנחיות נציגי איתוראן. בחיפוש ברכב נמצא סכין בתא הכפפות.

הנאשם הופנה לקבלת תסקיר מבחן וחווה דעת הממונה על עבודות שירות. בעקבות דיון טיעונים לעונש מיום 14.9.21 מצאתי לשוב ולהפנות את הנאשם לשירות המבחן, על מנת לבחון את המשך השתלבותו בהליך טיפולי. בדיון מיום 22.2.22 השלימו הצדדים את טיעוניהם לעונש.

תסקירי המבחן

2. תוכן התסקירים יובא בצמצום, על מנת למזער את הפגיעה בפרטיותו של הנאשם. נסיבות חייו, בן כ-19 במועד ביצוע העבירות, מורכבות וקשות עוד מילדותו (ראו תסקיר מיום 10.6.21 עמ' 1-2). חרף נתוני הפתיחה הירודים, הצליח הנאשם להתרחק כל חייו מן העולם העברייני, וזו לו הרשעתו היחידה. למרות הקשיים הצליח הנאשם להשלים 12 שנות לימוד, והשיג תעודת בגרות כמעט מלאה. במקביל ללימודיו בבית הספר עבד הנאשם בחריצות מגיל 13 בעבודות כפיים, בהן הוא מתמיד גם כיום. הנאשם קיבל אחריות מלאה על ביצוע העבירות, והסביר כי ברקע להן עמדו מצבו הכלכלי הקשה בשילוב פזיזות נעורים. הוא הביע צער רב על מעשיו, וקצינת המבחן התרשמה מכנות תחושות החרטה והבושה שביטא בפניה. לשיטתה, מדובר במי שמחזיק בערכים נורמטיביים, התפתח באופן חיובי כנגד כל הסיכויים, נטל על עצמו מגיל צעיר תפקידים הוריים ביחס לאחיו הצעירים ממנו, ותפקד בפועל כמי שדואג לפרנסתם ולשלומם. כן התרשמה ממידת סיכון נמוכה להישנות עבירות, כזו שניתן לצמצם אפילו יותר בדרך של התערבות טיפולית. בתום התסקיר הראשון המליצה להעמיד את הנאשם בצו מבחן למשך 18 חודשים. קצינת המבחן ביקשה להימנע מלגזור על הנאשם ענישה מוחשית, אף לא בדרך של עבודות שירות או של"צ, על מנת שלא לפגוע בתעסוקת הנאשם, הן בשל מצבה הסוציאקונומי הקשה של המשפחה וחלקו המרכזי של הנאשם בפרנסתה, והן משיקולי שיקום.

בתסקיר מיום 1.9.21 עמדה קצינת המבחן על השתלבותו של הנאשם מזה כחודש בקבוצה טיפולית, ועל מגוון פרמטרים המצביעים על תהליך מבורך בעל סיכויי הצלחה גבוהים. כן נבנתה עבורו תוכנית של"צ בת 200 שעות, והומלץ על צו מבחן למשך שנה. כאמור, בשלב זה נדחה הדיון ביוזמת בית המשפט למשך כארבעה חודשים, על מנת לבחון את השתלבותו של הנאשם בהליך הטיפול. בתסקיר סופי מיום 18.1.22 עמד הנאשם באמון שניתן בו, שיתף פעולה עם שירות המבחן באופן מיטבי, וזכה להמשך הערכתה החיובית של קצינת המבחן, אשר שבה על המלצתה האחרונה.

טיעוני הצדדים לעונש

3. בדיון מיום 14.9.21 ביקשו ב"כ המאשימה לקבוע מתחם ענישה בין 10-20 חודשי מאסר, תוך שהפנו לנסיבות ביצוע העבירות, למדיניות הענישה הנוהגת ולהבחנה שיש לערוך בין הנאשם לבין שותפו לביצוע העבירות, אשר חלקו חמור יותר והוא נדון ל-13 חודשי מאסר בפועל. ב"כ המאשימה סברו (אז) כי בהינתן שלביו המוקדמים של הטיפול, הרי שאין מקום לחרוג לקולה מן המתחם, ומשכך ביקשו לגזור את עונשו של הנאשם למאסר בפועל בתחתית המתחם, בצד מאסר על-תנאי, קנס, פסילת רישיון הנהיגה וחילוט הרכב ששימש לביצוע העבירה.

ב"כ הנאשם עמד על שיתוף הפעולה המלא של הנאשם עם גורמי האכיפה למן הרגע הראשון, עוד בשלב החקירה. הוא הפנה לחלקו המשני בביצוע העבירות, לנטילת האחריות המלאה, לחרטה, לבושה, להכאתו על חטא. הוא פירט את נסיבות חייו הקשות והחריגות של הנאשם, וכדבריו, "לא בכל יום נחשף בית המשפט לנתונים כאלה". ב"כ הנאשם ביקש לאמץ את התרשמות קצינת המבחן ואת המלצותיה המנומקות. מאותן הסיבות ביקש לגזור את הדין במידת הרחמים, ולהימנע מחילוט מכוניתו של הנאשם, אשר חרף שוויה הכספי הזעום, משמשת אותו ואת בני משפחתו לצורכי פרנסה.

הנאשם בדברו האחרון הביע צער וחרטה, סיפר על מקום עבודתו, על מעסיקו המאמין בו, ועל תוכניותיו ללמוד הנדסת קירור ולהמשיך בעבודה אצל אותו המעסיק כקבלן משנה.

4. בהמשך לתסקיר האחרון השלימו הצדדים בקצרה את טיעוניהם לעונש. ב"כ המאשימה שינו מעמדתם והסכימו לחרוג לקולה ממתחם הענישה, על רקע התהליך השיקומי המשמעותי עליו הצביע שירות המבחן. בצד זאת, לשיטתם המלצת שירות המבחן מקלה יתר על המידה. משכך ביקשו לשוב ולהפנות את הנאשם לממונה על עבודות שירות, ולגזור עליו מאסר בפועל בן 9 חודשים, אשר ירוצה בעבודות שירות בכפוף לחוות הדעת. ב"כ הנאשם מצדו שב והפנה לטיעוניו; להתרשמותה החיובית של קצינת המבחן מן הנאשם; למידת המסוכנות הנמוכה הנשקפת ממנו, לבטח בהמשך לטיפול בו הוא משולב; לתהליך השיקומי המוצלח; לחששה האמיתי של קצינת המבחן מפני האפשרות כי הנאשם - בגילו הצעיר, בנסיבותיו הסבוכות, ובאופן בו הוא זה שמפרנס מזה שנים רבות את אחיו - יאלץ לרצות עונש מאסר בעבודות שירות, על ההשלכות הישירות כתוצאה ממהלך שכזה, הן למשפחה והן בפן השיקומי. משכך חזר על בקשתו לאמץ את המלצת שירות המבחן. הנאשם שב והצר על מעשיו, סיפר כי הוא עושה כל שביכולתו על מנת להשתקם, וביקש את סיועו של בית המשפט.

דיון

5. מבלי להקל ראש בחומרת העבירות בהן הורשע הנאשם, מצאתי להבהיר כבר בפתח הדברים כי לפנינו אחד מאותם מקרים חריגים המצדיקים חריגה משמעותית לקולה ממתחם הענישה, תוך אימוץ המלצתה של קצינת המבחן, המבוססת על אדנים ראויים ונכונים. נסיבותיו של הנאשם, חריגות האירוע לאורחות חייו, הדרך הארוכה והקשה שעבר כבר מילדות, התפתחותו והצלחתו כנגד כל הסיכויים, זאת בצד תהליך השיקום החיובי והמוצלח, כל אלו מצדיקים את העדפת שיקולי השיקום, בניגוד למצב הדברים הרגיל במסגרתו שיקולי ההלימה מקבלים את הבכורה.

תוכן התסקירים מדבר בעד עצמו, ומלמד אותנו על בחור צעיר שגדל במציאות של סבל ומצוקה חריגים, שימש דמות אב לאחיו, טיפל בהם ופרנס אותם, זאת בצד התמדה בלימודיו בבית הספר, והקפדה על אורח חיים נורמטיבי. המעשה החד-פעמי עליו נותן הנאשם את הדין, יש בו כדי להדגיש דווקא את הצלחתו של הנאשם להימנע כל חייו מלהתדרדר לעולם העברייני ולפיתוייו. כזכור, בטרם גזירת הדין ראיתי לדחות את הדיון למשך כארבעה חודשים, על מנת להתרשם מהתמדתו של הנאשם בהליך הטיפול. הנאשם נטל בשתי ידיו את ההזדמנות שניתנה לו, והמשיך בטיפול באופן עקבי, תוך שיתוף פעולה מלא עם כל הגורמים. נסיבות חייו של הנאשם, גילו הצעיר, היעדר הרשעות קדומות, שיתוף הפעולה עם גורמי החקירה, התהליך השיקומי המוצלח והחשש מפני פגיעה משמעותית בנאשם ובאחיו כתוצאה מגזירת עונש מאסר בעבודות שירות, כל אלו מצדיקים העדפת המשך ההליך השיקומי.

משזו המסקנה, ומשממילא גם המאשימה, בהגנותה, סברה כי יש מקום לחרוג לקולה ממתחם הענישה, איני רואה צורך לנמק בהרחבה את אופן קביעת המתחם. אסתפק בכך שאני מאמץ את המתחם לו עתרה המאשימה בדיון מיום 14.9.21, מנימוקיה באשר לנסיבות ביצוע העבירה, כמו גם בהינתן פסקי הדין אליהם הפנתה לצורך המחשת מדיניות הענישה.

אך בימים אלה שב והורה אותנו בית המשפט העליון בדבר נסיבות בהן יגברו שיקולי השיקום על שיקולי הגמול וההרתעה, זאת במקרה חמור לאין ערוך מזה שלפנינו. ראו ע"פ 6162/21 ניסים אזיזוב נ' מדינת ישראל (9.3.22), שם הקל בית המשפט בעונשו של המערער והעמידו על 9 חודשי מאסר בעבודות שירות, חלף 26 חודשי מאסר בפועל, למי שגידל קנאביס בכמות מסחרית תוך ביצוע עבירות נלוות. בצד התהליך השיקומי המוצלח שעבר המערער, נומקה התוצאה בחשש מפני פגיעה משמעותית בלדיו.

כולי תקווה כי הנאשם ישכיל להמשיך בדרך הטובה בה התנהל משך כל חייו, ויפיק תועלת מהתהליך השיקומי בו הוא נתון. אשר לרכיבי הענישה הנוספים להם עתרה המאשימה: בשל נסיבותיו של הנאשם לא ראיתי לחייבו בקנס כספי מוחשי והסתפקתי בהתחייבות צופה פני עתיד, ומאותו הנימוק החלטתי להימנע מחילוט הרכב ומפסילת רישיון הנהיגה. יידע הנאשם כי בית המשפט גזר את דינו על הצד המקל (מאוד), מתוך תקווה וציפייה כי יעמוד באמון שניתן בו.

6. אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 6 חודשי מאסר אותם לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור תוך שלוש שנים עבירת רכוש מסוג פשע.

3 חודשי מאסר אותם לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור תוך שלוש שנים עבירת רכוש מסוג עוון, או החזקת סכין שלא כדין.

ב. הנאשם יבצע 200 שעות שירות לתועלת הציבור (של"צ) במחלקת הספורט של המועצה המקומית ג'ת, בהתאם לאמור בתסקיר המבחן. על הנאשם להשלים את ביצוע השל"צ תוך שנה מהיום. הוסבר לנאשם כי אם לא יעשה כן, עשוי בית המשפט לגזור את דינו מחדש.

ג. צו מבחן למשך שנה. הוסברה לנאשם משמעותו של צו המבחן ואפשרות הפקעתו והטלת עונש במקומו.

ד. הנאשם ייתן התחייבות בסך 3,000 ₪ להימנע תוך שלוש שנים מביצוע עבירת רכוש מסוג פשע או עוון. הנאשם יצהיר על התחייבותו לפני עוד היום, שאם לא כן, ירצה תקופת מאסר בת 5 ימים.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, י"ב אדר ב' תשפ"ב, 15 מרץ 2022, במעמד הצדדים.

המזכירות תעביר עותק מגזר הדין לשירות המבחן.

